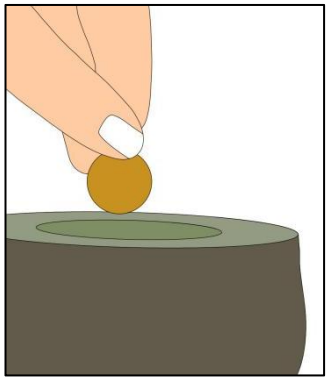

De kristlike gewoante fan it jaan fan aalmoezen

Alms - klean, iten of jild dat oan earme minsken jûn wurdt

Evangeeljes

Pas op dat jimme jimme aalmoezen net foar de minsken dogge, om troch harren sjoen te wurden; oars krije jimme gjin beleanning fan jimme Heit dy't yn 'e himel is. Dêrom, as jimme jimme aalmoezen dogge, blaas dan gjin trompet foar jimme, lykas de skynhilligen dogge yn 'e synagogen en op strjitte, om fan 'e minsken eare te krijen. Wier sis ik jimme, se hawwe harren beleanning al. Mar as jimme aalmoezen dogge, lit jimme lofterhân net witte wat jimme rjochterhân docht, dat jimme aalmoezen yn it geheim binne; en jimme Heit dy't yn it geheim sjocht, sil jimme yn it iepenbier beleanje. Mattéus 6:1-4

En Jezus antwurde en sei: In man gyng del fan Jeruzalem nei Jericho, en foel ûnder dieven, dy't him syn klean útdieden en him ferwûnen, en fuortgongen en him heal dea efterlieten. En tafallich kaam dêr in pryster del; en doe't er him seach, gyng er oan 'e oare kant foarby. En likegoed kaam in Levyt, doe't er op dat plak wie, en seach him oan, en gyng oan 'e oare kant foarby. Mar in Samaritaan, dy't ûnderweis wie, kaam dêr't er wie; en doe't er him seach, krige er begrutsjen mei him, en gyng nei him ta, en ferbûn syn wûnen, en jitte der oalje en wyn yn, en sette him op syn eigen bist, en brocht him nei in herberge, en soarge foar him. En de oare deis, doe't er fuortgie, helle er twa penningen út, en joech se oan 'e gasthear, en sei tsjin him: Soargje foar him; en wat jo mear útjaan, as ik weromkom, sil ik jo weromjaan. Wa fan dizze trije, tinksto no, wie de neiste fan him dy't ûnder de dieven fallen is? En hy sei: Hy dy't him barmhertichheid bewize hat. Doe sei Jezus tsjin him: " Gean hinne, en doch dû ek." Lukas 10:30-37

Mar jou leaver aalmoezen fan sokke dingen as jimme hawwe; en sjuch, alle dingen binne rein foar jimme. Lukas 11:41

Ferkeapje wat jimme hawwe en jou aalmoezen; meitsje foar jimsels sekken dy't net âld wurde, in skat yn 'e himel dy't net ophâldt, dêr't gjin dief by komt en gjin mot bedjerret. Want dêr't jimme skat is, dêr sil ek jimme hert wêze. Lukas 12:33-34

Hannelingen

Petrus en Johannes gongen tegearre nei de timpel op it oere fan it gebed, dat wie it njoggende oere. En in man dy't kreupel wie fan syn mem ôf waard droegen, en se leinen him alle dagen by de poarte fan 'e timpel dy't de Moaie neamd wurdt, om in aalmoes te freegjen fan dejingen dy't de timpel

ynkamen. Dy seach Petrus en Johannes dy't op it punt stiene om de timpel yn te gean en frege in aalmoes. En Petrus, dy't him mei Johannes oanseach, sei: Sjoch nei ús. En hy joech har oandacht, yn 'e ferwachting dat er wat fan har krije soe. Doe sei Petrus: Sulver en goud haw ik net, mar wat ik haw, jou ik dy: Yn 'e namme fan Jezus Kristus fan Nazareth, stean op en rin. En hy pakte him by de rjochterhân en tilde him op; en daliks krigen syn fuotten en ankels krêft. En hy sprong oerein, stie op en rûn, en gie mei harren de timpel yn, rinnende en springende, en priizgjende God. Hannelingen 3:1-8

En de mannichte fan harren dy't leauden, wie ien fan hert en ien siel: gjinien fan harren sei dat eat fan syn besittings syn eigen wie; mar se hienen alles mienskiplik. En mei grutte krêft joegen de apostels tsjûgenis fan 'e opstanning fan 'e Heare Jezus: en grutte genede wie oer har allegearre. Der wie ek gjinien ûnder harren dy't tekoart gie: want safolle as der besitters wiene fan lân of huzen, ferkochten se, en brochten de priis fan 'e ferkochte dingen, en leinen se oan 'e fuotten fan 'e apostels; en der waard oan elkenien útdield neffens syn need. En Jozes, dy't troch de apostels Barnabas neamd waard (wat oerset wurdt: De soan fan treast), in Levyt, en út it lân fan Syprus, hie in stik lân, ferkocht it, brocht it jild en lei it oan 'e fuotten fan 'e apostels. Hannelingen 4:32-37

No wie der yn Joppe in learlinge mei de namme Tabitha, dat oerset wurdt as Dorkas; dizze frou wie fol goede dieden en die aalmoezen. Hannelingen 9:36

Der wie in man yn Caesarea mei de namme Cornelius, in haadman fan 'e Italjaanske groep. In from man, dy't God freze mei syn hiele hûs, en dy't in soad aalmoezen oan it folk joech en altyd ta God bea. Hy seach dúdlik yn in fisioen om it njoggende oere fan 'e dei in ingel fan God by him ynkommen en tsjin him sizze: Cornelius. En doe't er him oanseach, waard er bang en sei: Wat is der, Heare? En hy sei tsjin him: Dyn gebeden en dyn aalmoezen binne omheechkommen as in oantinken foar God. Hannelingen 10:1-4

En Cornelius sei: Fjouwer dagen lyn haw ik oant dit oere fêste; en op it njoggende oere haw ik yn myn hûs bea, en sjuch, in man stie foar my yn blinkende klean, en sei: Cornelius, dyn gebed is heard, en dyn aalmoezen binne yn oantinken hâlden yn 'e eagen fan God. Hannelingen 10:30-31

Ik haw jimme alles sjen litten, dat jimme troch sa te wurkjen de swakken stypje moatte, en de wurden fan 'e Heare Jezus ûnthâlde moatte, hoe't Hy sein hat: It is saliger te jaan as te ûntfangen. Hannelingen 20:35

En hjiryn oefenje ik mysels, om altyd in gewisse sûnder oanstjit te hawwen foar God en foar minsken. No, nei in protte jierren bin ik kommen om aalmoezen en offers oan myn folk te bringen. Hannelingen 24:16-17

Lit dy't stellen hat net mear stelle, mar lit him leaver arbeidzje, troch mei syn hannen te wurkjen oan it goede, sadat er wat te jaan hat oan dejinge dy't it nedich hat. Efeziërs 4:28

Apokryf

Ik, Tobit, haw al myn libbensdagen de wegen fan wierheid en rjochtfeardichheid bewandele, en ik haw in protte ealhûzen dien oan myn bruorren en myn folk, dat mei my nei Ninevé kaam, nei it lân fan 'e Assyriërs. Tobit 1:3

En yn 'e tiid fan Enemessar joech ik in protte aalmoezen oan myn bruorren, en joech myn brea oan 'e hongerigen, en myn klean oan 'e neakenen: en as ik ien fan myn folk dea seach, of om 'e muorren fan Ninevé hinne smiten, haw ik him begroeven. Tobit 1:16-17

Jou aalmoezen fan dyn besittings; en as jo aalmoezen jouwe, lit jo each dan net oergeunstich wêze, en kear jo gesicht net ôf fan ien fan 'e earmen, en it gesicht fan God sil net fan jo ôfkeare wurde. As jo oerfloed hawwe, jou dan aalmoezen neffens: as jo mar in bytsje hawwe, wês dan net bang om te jaan neffens dat bytsje: Want jo bewarje in goede skat foar josels foar de dei fan need. Want dy aalmoes rêdt fan 'e dea, en lit net yn tsjuster komme. Want aalmoes is in goed kado foar allegearre dy't it jouwe yn 'e eagen fan 'e Allerheechste. Tobit 4:7-11

Jou fan dyn brea oan de hongerigen, en fan dyn klean oan de neakenen; en jou neffens dyn oerfloed aalmoezen; en lit dyn each net oergeunstich wêze as jo aalmoezen jouwe. Tobit 4:16

Gebed is goed mei fêstjen, aalmoezen en gerjochtichheid. In bytsje mei gerjochtichheid is better as in protte mei ûngerjochtichheid. It is better om aalmoezen te jaan as om goud op te slaan: want aalmoezen rêdt fan 'e dea en sil alle sûnde fuortsûgje. Dyjingen dy't aalmoezen en gerjochtichheid oefenje, sille fol wêze mei it libben: Tobit 12:8-9

Doe einige Tobit mei it priizgjen fan God. En hy wie acht en fyftich jier âld doe't er syn sicht ferlear, dat him nei acht jier weromkaam. Hy joech aalmoezen en naam ta yn 'e eangst foar de Heare God, en hy priizge him. Tobit 14:1-2

En begrave my fatsoenlik, en dyn mem mei my; mar bliuw net langer yn Ninevé. Tink derom, myn soan, hoe't Aman Achiacharus behannele dy't him grutbrocht, hoe't er him út it ljocht yn it tsjuster brocht, en hoe't er him wer beleanne: dochs waard Achiacharus rêden, mar de oare krige syn beleanning: want hy gie yn it tsjuster. Manasse joech aalmoezen en ûntkaam de strikken fan 'e dea dy't se foar him lein hiene: mar Aman foel yn 'e strik en ferstoar. Dêrom, myn soan, beskôgje no wat aalmoezen docht, en hoe't gerjochtichheid rêdt. Doe't er dizze dingen sein hie, joech er de geast op yn it bêd, hûndertachtfyftich jier âld; en hy begroef him earfol. Tobit 14:10-11

Wetter sil in flammend fjoer útbluskje; en aalmoezen dogge in fersoening foar sûnden. Sirach 3:30

Wês net swak fan hert as jo jo gebed dogge, en ferjit net om aalmoezen te jaan. Sirach 7:10

Der kin neat goeds komme ta him dy't altyd dwaande is mei it kwea, noch ta him dy't gjin aalmoezen jout. Sirach 12:3

De aalmoezen fan in man binne as in segelring foar him, en hy sil de goede dieden fan 'e minske bewarje as de eachappel, en berou jaan oan syn soannen en dochters. Sirach 17:22

Slút aalmoezen op yn dyn foarrieden, en it sil dy rêde fan alle ellinde. Sirach 29:12

Wa't fan goud hâldt, sil net rjochtfeardige wurde, en wa't korrupsje folget, sil der genôch fan hawwe. Goud is de ûndergong west fan in protte, en har ferneatiging wie oanwêzich. It is in struikelblok foar harren dy't deroan offerje, en elke dwaas sil dermei pakt wurde. Sillich is de rike dy't sûnder smet fûn

wurdt, en net nei goud gien is. Wa is hy? en wy sille him sillich neame: want wûnderbaarlike dingen hat hy dien ûnder syn folk. Wa is dêrtroch beproefd, en perfekt fûn? lit him dan roemje. Wa soe misledigje, en hat net misledige? of kwea dien, en hat it net dien? Syn guod sil fêststeld wurde, en de gemeente sil syn aalmoezen ferkundigje. Sirach 31:5-11

Wa't in goed doel weromjout, biedt fyn moal oan; en wa't aalmoezen jout, offeret lof. Sirach 35:2

Broeders en helpers binne tsjin tiid fan benearing, mar aalmoezen sille mear leverje as beiden. Sirach 40:24

Ferlern boeken fan 'e Bibel

De sillige en ivich glorieuze Faam Maria, ôfstammend fan it keninklik ras en de famylje fan David, waard berne yn 'e stêd Nazareth, en waard oplaat yn Jeruzalem, yn 'e timpel fan 'e Heare. Har heit wie Joachim, en har mem wie Anna. De famylje fan har heit wie út Galiléa en de stêd Nazareth. De famylje fan har mem wie út Bethlehem. Harren libben wie dúdlik en rjocht yn 'e eagen fan 'e Heare, from en sûnder flaters foar de minsken. Want se ferdielden al harren besittings yn trije dielen: Ien dêrfan wijden se oan 'e timpel en de amtners fan 'e timpel; in oar ferdielden se ûnder frjemden en minsken yn earme omstannichheden; en it tredde reservearren se foar harsels en it gebrûk fan harren eigen famylje. It Evangeelje fan 'e Berte fan Maria 1:1-4

Wês net bang, Joachim, en wês net ûnrêstich as ik my sjoch, want ik bin in ingel fan de Heare, troch him nei dy stjoerd, om dy te ynformearjen dat dyn gebeden heard binne en dyn aalmoezen foar God opstien binne. It Evangeelje fan 'e Berte fan Maria 2:3

Dêrnei ferskynde de ingel oan Anna, syn frou, en sei: Wês net bang, en tink net dat wat jo sjogge in geast is. Want ik bin dy ingel dy't jo gebeden en aalmoezen foar God oanbean hat, en ik bin no nei jo ta stjoerd, om jo te fertellen dat in dochter foar jo berne wurde sil, dy't Maria neamd wurde sil, en boppe alle froulju seinige wurde sil. It Evangeelje fan 'e Berte fan Maria 3:1-2

It Tredde Boek fan 'e Hoeder fan Hermas 2:1-13 (Gelikenissen)
1 Doe't ik it fjild yn rûn en de iep en de wynstok beskôge en by mysels oan harren fruchten tocht, ferskynde der in ingel oan my en sei tsjin my: Wêr tinkst sa lang oer nei?
2 En ik sei tsjin him: Hear, ik tink oan dizze wynstok en dizze iep, om't harren fruchten moai binne. En hy sei tsjin my: Dizze twa beammen binne as foarbyld steld foar de tsjinners fan God.
3 En ik sei tsjin him: Hear, ik wol witte wêryn it patroan fan dizze beammen dy't jo neame, bestiet. Harkje, seit er; sjochst dizze wynstok en dizze iep; Hear, sei ik, ik sjoch se,
4 Dizze wynstok, seit er, is fruchtber, mar de iep is in beam sûnder frucht. Dochs soe dizze wynstok, as er net by dizze iep pleatst en dertroch stipe waard, net folle frucht drage; mar as er op 'e grûn lizze soe, soe er mar minne frucht drage, om't er net oan 'e iep hong; wylst er, om't er op 'e iep stipe wurdt, sawol foar himsels as foar dy beam frucht draacht.
5 Sjoch dêrom hoe't de iep net minder, mar leaver mear frucht draacht as de wynstok. Hoe, hear, sei ik, draacht er mear frucht as de wynstok? Want, sei er, de wynstok dy't op 'e iep stipe wurdt, jout sawol in protte as goede frucht; wylst, as er op 'e grûn lei, er mar in bytsje drage soe, en dat ek noch hiel min.
6 Dizze gelikenis wurdt dêrom foarsteld oan 'e tsjinners fan God; en it fertsjintwurdiget de rike en earme man. Ik antwurde: Hear, meitsje dit dúdlik oan my. Harkje, sei er; de rike man hat rykdom;

lykwols is er earm ta de Heare; want hy is dwaande mei syn rykdom, en bidt mar in bytsje ta de Heare; en de gebeden dy't er docht binne lui en sûnder krêft.
7 As de rike man dêrom de earmen de dingen jout dy't er nedich hat, bidt de earme man ta de Heare foar de riken; en God jout de rike man alle goede dingen, om't de earme man ryk is yn gebed; en syn fersykjes hawwe grutte krêft by de Heare.
8 Dan tsjinnet de rike man alle dingen oan 'e earmen, om't er fernimt dat er troch de Heare heard wurdt: en hy jout him des te mear ree en sûnder twifel wat er wol, en soarget derfoar dat him neat ûntbrekt.
9 En de earme man tankt de Heare foar de riken; want se dogge beide har wurk fan 'e Heare.
10 Dêrom wurdt by minsken tocht dat de iep gjin frucht jout; en se witte noch begripe net dat as syn selskip tafoege wurdt oan 'e wynstok, de wynstok in dûbele groei draacht, sawol foar himsels as foar de iep.
11 Sa wurde de earmen dy't ta de Heare bidde foar de riken, troch him heard; en harren rykdom wurdt fergrutte, om't se de earmen fan harren rykdom tsjinje. Dêrom wurde se beide dield mei elkoars goede wurken.
12 Wa't dizze dingen docht, sil net troch de Heare ferlitten wurde, mar sil skreaun wurde yn it boek fan it libben.
13 Lokkich binne dejingen dy't ryk binne en fernimme dat se fergrutte binne, want wa't dit beseft, sil oaren wat tsjinje kinne.

Fergetten boeken fan Eden

Testamint fan Sebulon 2:1-21
1 En no, bern, sis ik jimme dat jimme de geboaden fan de Heare hâlde moatte en barmhertichheid toane moatte oan jimme buorlju en meilijen hawwe moatte mei allegearre, net allinnich mei minsken, mar ek mei bisten.
2 Om al dit ding hat de Heare my seinige, en doe't al myn bruorren siik wiene, bin ik sûnder sykte ûntkommen, want de Heare wit de bedoelingen fan elk.
3 Hawwe dêrom meilijen yn jimme herten, myn bern, want lykas in minske syn neiste docht, sa sil de Heare him ek dwaan.
4 Want de soannen fan myn bruorren wiene siik en stoaren fanwegen Jozef, om't se gjin genede yn har hert toanden; mar myn soannen binne sûnder sykte bewarre bleaun, lykas jimme witte.
5 En doe't ik yn it lân Kanaän wie, oan 'e seekust, fong ik fisk foar myn heit Jakob; en doe't in protte yn 'e see fersmoarden, bleau ik ûnskea.
6 Ik wie de earste dy't in boat makke om op 'e see te farren, want de Heare joech my dêryn begryp en wiisheid.
7 En ik liet in roer derachter sakje, en ik spande in seil oer in oar oprjochte stik hout yn 'e midden.
8 En ik fear dêr lâns de kusten, en fong fisk foar it hûs fan myn heit oant wy yn Egypte kamen.
9 En troch meilibjen dielde ik myn fangst mei elke frjemdling.
10 En as immen in frjemdling wie, of siik, of âld, dan kocht ik de fisk, en makke se goed klear, en bea se oan alle minsken oan, lykas elkenien nedich hie, en ik hie meilijen mei har.
11 Dêrom hat de Heare my ek tefreden steld mei in oerfloed oan fisk doe't ik fisk fongen hie; want wa't dielt mei syn buorman, krijt folle mear fan 'e Heare.
12 Fiif jier lang fong ik fisk en joech dy oan elke man dy't ik seach, en it wie genôch foar it hiele hûs fan myn heit.
13 En yn 'e simmer fong ik fisk, en yn 'e winter hold ik skiep mei myn bruorren.
14 No sil ik jimme ferklearje wat ik dien haw.

15 Ik seach in man yn need troch neakenens yn 'e wintertiid, en ik hie meilijen mei him, en ik stiel in klean yn it geheim út it hûs fan myn heit, en joech it oan him dy't yn need wie.
16 Jimme dêrom, myn bern, mei dat wat God jimme skinkt, sûnder wifkjen meilibjen en genede oan alle minsken sjen litte, en oan elkenien mei in goed hert jaan.
17 En as jimme it net hawwe om te jaan oan him dy't it nedich hat, hawwe dan meilijen mei him yn 'e djipten fan barmhertichheid.
18 Ik wit dat myn hân net fûn it middel om him te jaan dy't it nedich hie, en ik rûn sân stadjes mei him skriemend, en myn yngewanten ferlangden nei him yn meilijen.
19 Hawwe jimme dêrom ek, myn bern, meilibjen mei elke minske mei barmhertichheid, dat de Heare ek meilibjen en genede mei jimme hawwe mei.
20 Want ek yn 'e lêste dagen sil God syn meilijen oer de ierde stjoere, en wêr't Hy yngewanten fan genede fynt, wennet Hy yn him.
21 Want yn 'e mjitte wêryn in minske meilijen hat mei syn buorlju, yn deselde mjitte hat de Heare ek mei him.